

Sygn. akt I C 277/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2013 roku

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie - Koźlu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Irena Minkisiewicz

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Żaklina Skrzypczak

po rozpoznaniu w dniu 16.04.2013 r. na rozprawie sprawy

z powództwa **M. S.**

przeciwko **(...) S.A. z siedzibą w W.**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powódki M. S. kwotę 14.693,32 zł (słownie: czternaście tysięcy sześćset dziewięćdziesiąt trzy złote 32/100) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 25.06.2010 r. do dnia zapłaty;

2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

3. zasądza od powódki M. S. na rzecz pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 3.851,29 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania;

4. nakazuje ściągnąć od powódki M. S. kwotę 765,10 zł tytułem skredytowanych przez Skarb Państwa kosztów opinii biegłego sądowego;

5. nakazuje ściągnąć od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa (kasa tut. Sądu) kwotę 360,01 zł tytułem skredytowanych przez Skarb Państwa kosztów opinii biegłego sądowego oraz kwotę 426,60 zł tytułem opłaty sądowej, od której powódka została zwolniona.

Sygn. akt I C 277/12

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 22.02.2012 r. skierowanym przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W. powódka M. S. za pośrednictwem pełnomocnika wniosła o zasądzenie kwoty 46.600 zł wraz ustawowymi odsetkami od dnia 20.06.2010 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przypisanych.

W uzasadnieniu swojego żądania powódka wskazała, że zawarła umowę ubezpieczenia obowiązkowego OC rolników i że ubezpieczyła gospodarstwo rolne położone w miejscowości C. przy ul. (...), obejmujące budynek mieszkalny i budynki gospodarcze. Umowa została zawarta od 1 stycznia 2010 r. do 31.12.2010 r. i potwierdzona polisą o nr (...). W dniach 18 maja 2010 r. w miejscu zamieszkania powódki nastąpił wypadek ubezpieczeniowy –powódź. Woda powodziowa zalała ubezpieczone budynki. Powódka niezwłocznie zgłosiła szkodę pozwanemu, a pozwany wypłacił na jej rzecz łączną kwotę 4.657,98 zł. Powódka za pośrednictwem pełnomocnika pismem z dnia 16.02.2011 r. wezwała

pozwanego do pełnej likwidacji szkody w budynku mieszkalnym w kwocie 104.553,25 zł i w budynkach gospodarczych w kwocie 5.864,59 zł, załączając kosztorys usunięcia szkód sporządzony przez rzeczoznawcę majątkowego. Powódka domagała się kwoty 11.700,00 zł za zniszczone ruchomości. W odpowiedzi na powyższe pozwany poinformował powódkę pismami z dn.11.08.2011 r. i 24.08.2011 r. o dopłacie odszkodowania w kwocie 3.755,85 zł. Powódka w pozwie wskazała, że ostatecznie dochodzi odszkodowania od pozwanego za budynek mieszkalny w kwocie 45.000 zł i za szkodę w budynkach gospodarczych w kwocie 1.600 zł.

Pełnomocnik pozwanego w odpowiedzi na pozew z dnia 02.04.2012 r. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przypisanych. W uzasadnieniu pełnomocnik pozwanego przyznał, że strony łączyła umowa obowiązkowego ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, które uległy zalaniu na skutek powodzi, kwestionując zakres szkody zgłoszony przez powódkę. Pozwany podniósł, że prawidłowo po dokonaniu oględzin miejsca szkody, na podstawie sporządzonych przez siebie oraz na podstawie zweryfikowanego kosztorysu powódki, ustalił wysokość szkody w budynkach wchodzących w skład gospodarstwa rolnego powódki. Zgodnie z treścią art. 68 ust 3 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym zakład ubezpieczeń może zweryfikować zasadność wielkości i wartości robót, ujętych w kosztorysie poszkodowanego. Pozwany zweryfikował kosztorys powódki o stopień zużycia budynków oraz naliczony zysk, naliczony bezpodstawnie wobec braku wykonawców zewnętrznych, na co wskazuje brak faktur. Pozwany wskazał, że łącznie powódce tytułem odszkodowania wypłacił kwotę 8.413,83 zł. Pozwany podniósł, że przy wyliczeniu odszkodowania zgodnie z przepisami w.w. ustawy uwzględnił stopień zużycia budynków wg wartości podanej w polisie. Zdaniem pozwanego wysokość szkody stanowi wartość odtworzeniową zniszczonych budynków tj. koszt jaki jest potrzebny do doprowadzenia ich do stanu sprzed zdarzenia, koszt ich odbudowy lub remontu. Skoro budynek był zużyty w określonej wysokości, to poszkodowany poniósł szkodę w tym zakresie. Ponieważ materiały użyte do odbudowy lub remontu będą nieużyte, tylko nowe, konieczne jest odliczenie ich stopnia zużycia, aby nie doprowadzić do bezpodstawnego wzbogacenia poszkodowanego.

W pismach składanych w toku postępowania strony podtrzymywały swoje stanowiska procesowe.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Powódka M. S. jest właścicielką gospodarstwa rolnego, w tym budynku mieszkalnego i budynków gospodarczych (szopy, garażu, stodoły, garażu, chlewni i obory) położonych w miejscowości C. przy ul. (...). Powódka z pozwanym zawarła umowę ubezpieczenia obowiązkowego OC powyższych budynków na okres od 1 stycznia 2010 r. do 31.12.2010 r., co zostało potwierdzone polisą o nr (...). Budynek mieszkalny został ubezpieczony na sumę 266.700 zł, zaś budynki gospodarcze: szopa na kwotę 33.200 zł, garaż na kwotę 49.800 zł, stodoła na kwotę 101.100 zł, chlewnia na kwotę 48.200 zł i obora na kwotę 18.700 zł. Pozwany w polisie stopień zużycia budynków objętych ubezpieczeniem przyjął na następującym poziomie: budynku mieszkalnego -53 %, szopy 64 %, garażu 17 %, stodoły 64 %, chlewni 68 % i obory 50 %.

Budek mieszkalny został wybudowany w 1929 r., ale w 1988r. powódka zrobiła jego nadbudowę oraz nowy dach razem z więźbą dachową. Budynek był zalany przez powódź w 1997 r., po której był odremontowany. W dniu 18 maja 2010 r. zabudowania powódki zostały zalane ponownie przez powódź. Woda była do wysokości około 5 cm na parterze budynku, zalane były jego piwnice. Powódka skuła tynki na parterze budynku do wysokości około 70 cm, gdyż tynki naciągnęły wilgocią. Powódka zerwała podłogi z lenteksu w dwóch pokojach, wymieniała panele w trzecim. Kafelki w kuchni i w przedpokoju popękały i wymagają wymiany. Na zewnątrz budynku są plamy na elewacji i wybrzuszenia na cokolicu. Dom jest podpiwniczony w połowie, gdzie są dwie piwnice. W jednej z nich był piec do CO na węgiel, który został zniszczony i wyrzucony. Piec był kupiony w 2004r. lub w 2005 r. Piwnice były zalane po strop, woda pozostawała w nich przez miesiąc. Powódka nie usuwała wody, aby nie dopuścić do jego osiadania. Powódka zakupiła nowy piec za 4400 zł. Pomieszczenia gospodarcze były zalane do wysokości 60-70 cm. Woda w tych pomieszczeniach stała 3-4 dni. Powódka po opadnięciu wody czyściła je łopatą, myła i odkażała. W chlewni na skutek powodzi zaczął odpadać tynk.

Po powodzi w stodole powstała szczelina w murze od strony północnej; pękła ściana w szopie i w garażu.

Dowód: polisa k. 8 akt

zeznania powódki 119-120 akt

Powódka zleciła rzeczoznawcy majątkowemu M. D. sporządzenie prywatnego kosztorysu usunięcia szkody w budynkach wchodzących w skład jej gospodarstwa rolnego położonych w C. przy ul. (...). Rzeczoznawca sporządził kosztorys usunięcia szkody popowodziowej w w. w budynkach ustalając wartość kosztorysową robót na kwotę netto 89.770,60 zł oraz kwotę brutto 110.417,84

dowód: kosztorys M. D. k.12-27 akt.

Biegły sądowy z zakresu budownictwa i szacowania nieruchomości M. T. po dokonaniu oględzin i obmiarów budynków wchodzących w skład nieruchomości powódki przy ul. (...) w C., w opinii z dnia 14 września 2012 r. na stronach 6 i 7 dokonał wyceny prac budowlanych i remontowych niezbędnych do restytucji szkody w budynkach powoda powstałych na skutek powodzi. Biegły ustalił również stopień zużycia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego tj. budynku mieszkalnego na 28,6 %, stodoły na 41,1 %, budynku gospodarczego 21,7 %, chlewni na 48,2 %, garażu na 30,4 % i obory na 41, %.

Biegły na stronie 9 opinii ustalił, mając na uwadze zużycie budynków, koszty uprzątnięcia miejsca szkody, że wartość prac remontowych dla poszczególnych budynków, zgodnie ze sporządzonymi kosztorysami stanowiącymi integralną część opinii, wynosi dla : budynku mieszkalnego -piwnice: szkoda bezpośrednia 3.166,61 zł, remont 911,98 zł; budynku mieszkalnego – parteru szkoda bezpośrednia 609,35 zł, remont 10.967,25 zł; budynku chlewu : szkoda bezpośrednia 173,16 zł, remont 230,77 zł; budynku gospodarczego: szkoda bezpośrednia 735,09 zł, remont 102,74 zł; garażu: szkoda bezpośrednia 575,38 zł, remont 379,605 zł; obory: szkoda bezpośrednia 465,79 zł, remont 133,89 zł; stodoła: szkoda bezpośrednia 2.672,89 zł, remont 1.083,37 zł- łącznie w kwocie 23.307,15 zł. Wartość pozostałości biegły wyliczył na kwotę 200 zł.

Biegły ustalił zakres wysokość odszkodowania na podstawie norm KNR-2-11, O. 921, przy przyjęciu cen aktualnych, rynkowych, dla wykonania prac w systemie gospodarczym oraz stawki za roboczogodzinę 14,04 zł przy przyjęciu rzeczywistego zużycia technicznego budynków. W opinii uzupełniającej biegły podtrzymał swoje stanowisko zawarte w opinii głównej z dnia 06.02.2013 r.

dowód: opinia biegłego sądowego M. T. k. 116 akt

opinia uzupełniająca biegłego sądowego M. T. k. 130-134 akt

Powódka zgłosiła pozwanemu szkodę oraz jej zakres w dniu 24.05. 2010 r.

Pozwany wypłacił powódce łączną kwotę 8. 413,83 zł .

Dowód: zgłoszenie szkody z dn.24.05 2010 r. k. 18 akt szkody

protokół likwidacji szkody z dn.24.05 2010 r. k. 16-13 akt szkody

akta szkody nr 47702007482 k.138

Sąd zważył co następuje:

W niniejszej sprawie nie była kwestionowana zasada odpowiedzialności strony pozwanej za skutki wypadku ubezpieczeniowego – powodzi z maja 2010 r. w wyniku, której doszło do zalania budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego powódki, sporny był zakres odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego.

Powódka stała na stanowisku, że odszkodowanie przyznane i wypłacone za szkodę w budynkach mieszkalnym i gospodarczych w łącznej kwocie 8. 413,83 zł przez pozwanego w postępowaniu likwidacyjnym, nie pokryło szkody jakiej doznała na skutek powodzi. Powódka żądała zapłaty kwoty 46.600 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dn. 20.06.2010 r. do dnia zapłaty tytułem uzupełnienia odszkodowania za szkodę w budynku mieszkalnym oraz odszkodowania za szkodę w budynkach gospodarczych, położonych w C. przy ul. (...).

Pozwany kwestionował natomiast w całości dochodzoną pozwem kwotę odszkodowania za szkodę w budynku mieszkalnym i w budynkach gospodarczych. Pozwany stał na stanowisku, że wypłacona powódce na etapie likwidacji szkody kwota 8. 413,83 zł pokryła szkodę. Pozwany swoje stanowisko uzasadniał tym, że powódka wnosząc o wypłatę odszkodowania powoływała się na kosztorys, w którym nie uwzględniono zgodnie z umową ubezpieczenia stopnia zużycia technicznego budynków.

Pozwany podniósł, że po dokonaniu oględzin miejsca szkody, na podstawie sporządzonych przez siebie oraz na podstawie zweryfikowanego kosztorysu powódki, ustalił wysokość szkody w budynkach wchodzących w skład gospodarstwa rolnego powódki. Pozwany podnosił, że przy wyliczeniu odszkodowania zgodnie z przepisami ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych (...) ,uwzględnił stopień zużycia budynków wg wartości podanej w polisie. Zdaniem pozwanego wysokość szkody stanowi wartość odtworzeniowa zniszczonych budynków tj. koszt jaki jest potrzebny do doprowadzenia ich do stanu sprzed zdarzenia, koszt ich odbudowy lub remontu.

Wobec sporu między stronami co do zakresu szkody spowodowanej powodzią w zabudowaniach powódki i kosztów jej usunięcia, Sąd skorzystał w tym zakresie z opinii biegłego sądowego.

Biegły sądowy z zakresu budownictwa i szacowania nieruchomości M. T. po dokonaniu oględzin i obmiarów budynku mieszkalnego i budynków gospodarczych wchodzących w skład nieruchomości powódki przy ul. (...)w C., w opinii dokonał wyceny prac budowlanych i remontowych niezbędnych do restytucji szkody w tych budynkach powstałych na skutek powodzi. Biegły ustalił również stopień zużycia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego budynku mieszkalnego na 28,6 %, stodoły na 41,1 %, budynku gospodarczego 21,7 %, chlewni na 48,2 % , garażu na 30,4 % i obory na 41, %

Biegły ustalił, mając na uwadze rzeczywiste zużycie budynków, że wartość prac remontowych dla poszczególnych budynków, zgodnie ze sporządzonymi kosztorysami stanowiącymi integralną część opinii, wynosi dla : budynku mieszkalnego -piwnice: szkoda bezpośrednia 3.166,61 zł, remont 911,98 zł; budynku mieszkalnego – parteru szkoda bezpośrednia 609,35 zł, remont 10.967,25 zł; budynku chlewu : szkoda bezpośrednia 1.73,16 zł, remont 230,77 zł; budynku gospodarczego: szkoda bezpośrednia 735,09 zł, remont 102,74 zł; garażu: szkoda bezpośrednia 575,38 zł, remont 379,605 zł; obory: szkoda bezpośrednia 465,79 zł, remont 133,89 zł; stodoła: szkoda bezpośrednia 2.672,89 zł, remont 1.083,37 zł- łącznie w kwocie 23.307,15 zł.

Wartość pozostałości biegły wyliczył na kwotę 200 zł. Przedmiotowa opinia wykazała nie tylko zakres prac niezbędnych do restytucji szkody i koszty jej usunięcia w poszczególnych budynkach wchodzących w skład gospodarstwa rolnego powódki, ale wskazała również na ich rzeczywiste zużycie, które różni się od stopnia zużycia budynków przyjętego do ustalenia odszkodowania przez pozwanego. I tak pozwany przyjął dla wyliczenia odszkodowania zużycie budynków: budynku mieszkalnego na 53 %, natomiast biegły na 28,8 %; budynku gospodarczego na 64 %, zaś biegły na 21,7 %, garażu na 17 % , biegły na 30,42 %; stodoły na 64 %, zaś biegły na 41,1 %; chlewni 68 %, zaś biegły na 48,2 %; obory na 50 % biegły na 21,7 %. Z powyższego zestawienia wynika, że pozwany przyjął diametralnie wyższy stopień zużycia budynków, od stopnia ich rzeczywistego zużycia ustalonego przez biegłego.

W związku z faktem, że biegły po oględzinach nieruchomości i jej obmiarach, dokonał wyceny prac budowlanych i remontowych ustalając wysokość odszkodowania na podstawie obowiązujących norm, przy przyjęciu aktualnych cen rynkowych z uwzględnieniem rzeczywistego zużycia technicznego budynków, opinia ta jako miarodajna, była

podstawą dla Sądu do ustalenia należnego powodowi odszkodowania. Dowód ten wskazuje jednoznacznie, że nie do przyjęcia jest kwota odszkodowania oferowana przez pozwanego na etapie likwidacji szkody.

Zgodnie z treścią art. 68 ust.1 pkt.2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2003, nr 124, poz.11520) wysokość szkody ustala się, z uwzględnieniem art. 69 tej ustawy, na podstawie kosztorysu wystawionego przez podmiot dokonujący odbudowy lub remontu budynku, odzwierciedlającego koszty związane z odbudową lub remontem, określone zgodnie z obowiązującymi w budownictwie zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych - przy uwzględnieniu dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, materiałów i wyposażenia; jeżeli suma ubezpieczenia została ustalona według wartości rzeczywistej, uwzględnia się również faktyczne zużycie budynku od dnia rozpoczęcia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń do dnia powstania szkody. Przepis art. 70 w.w. ustawy dotyczy sumy ubezpieczenia, przy czym ust. 2. pkt. 1 powołanego przepisu stanowi, że suma ubezpieczenia budynku rolniczego może odpowiadać wartości rzeczywistej tego budynku, przez którą rozumie się wartość w stanie nowym w dniu zawarcia umowy, pomniejszoną o stopień zużycia budynku rolniczego.

Z treści art. 805 § 1 k.c. wynika obowiązek zakładu ubezpieczeń zapłaty ubezpieczającemu odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku, ale jego aktualizacja następuje dopiero wówczas gdy ubezpieczający udowodni, że zaistniał wypadek przewidziany umową ubezpieczenia, powstała szkoda w wykazywanej przez niego wysokości oraz istnienie związku przyczynowego pomiędzy tymi zdarzeniami.

Zdaniem Sądu postępowanie dowodowe wykazało, że powódka poniosła szkodę w zakresie przewyższającym wypłacone przez pozwanego odszkodowanie na etapie jej likwidacji.

Mając na uwadze wyżej powołane przepisy oraz sporządzoną na potrzeby niniejszego postępowania opinię biegłego oraz fakt, że pozwany nie kwestionował faktu, że nieruchomości powódki ucierpiała na skutek powodzi, kwestionował tylko zakres szkody, tym samym zakres odpowiedzialności odszkodowawczej, Sąd wysokość należnego powodce odszkodowania przyjął w oparciu o opinię biegłego, który wyliczył wysokość szkody na kwotę 23.307,15 zł. Od kwoty tej należało odliczyć kwotę 200 zł jako wartość pozostałości wyliczonych przez biegłego oraz kwotę wypłaconą przez pozwanego na etapie likwidacji szkody tj. kwotę 8.413,83 zł , co daje dalsze odszkodowanie w kwocie 14.693,32 zł i taką kwotę Sąd zasądził.

Wobec faktu, że powódka w pozwie dochodziła zapłaty kwoty 46.600 zł roszczenie ponad kwotę zasądzoną należało oddalić.

Zgodnie z treścią art. 817 § 1. k.c. ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Powódka zgłosiła szkodę pozwanemu w dniu 24.05.2010 r. (k. 18 akt szkody) , dlatego w związku z powyższym przepisem Sąd zasądził odsetki ustawowe od dnia 25.06.2010 r. do dnia zapłaty, a nie od dnia 20.06.2010r. jak żądała tego powódka. Zgodnie z treścią art. 481 § 1, 2 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek ustawowych za czas opóźnienia. Zgodnie z treścią art. 359 § 1 i 2 k.c. odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynik z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu. Jeżeli wysokość odsetek nie jest w inny sposób określona, należą się odsetki ustawowe.

Orzeczenie o kosztach zapadło w oparciu o treść art.100 kpc zgodnie, z którym to przepisem w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Z kwoty 46.600,00 zł stanowiącej wartość przedmiotu sporu została zasądzona kwota 14.693,32 zł stanowiąca 32 % w wartości przedmiotu sporu. Zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielania kosztów procesu (art.100 kpc) strony powinny ponieść jego koszty w takim stopniu w jakim przegrały sprawę, zatem powódka w 68 % , zaś pozwany w 32 % . Koszty procesu wyniosły 10.688,67 zł , w tym po stronie powódki kwotę 3417,00 zł (1000 zł opłata sądowa, 2.417 koszty zastępstwa procesowego), po stronie pozwanego 7.271,67 zł (koszty zastępstwa prawnego 2.417 zł, 4.854,67 zł zaliczka na koszty opinii biegłych). Powódkę zgodnie z podaną zasadą powinny obciążać koszty w kwocie 7.268,29 zł (10.688,67 zł x 68 %) , zaś skoro faktycznie

poniósł koszty w kwocie 3.417, 00 zł, to pozwanemu należy jest od powódki zwrot kwoty 3.851,29zł (7.268,29 zł – 3.417,00 zł).

Niepokryte zaliczkami koszty opinii biegłych tymczasowo wyłożone przez Skarb Państwa wyniosły 1.125,11 zł.

Mając na uwadze wynik postępowania Sąd kosztami tymi obciążył powódkę w 68 % tj. kwotą 765,10 zł , pozwanego w 32 % tj. kwotą 360,01 zł .

Powódka była zwolniona od opłaty sądowej ponad kwotę 1000,00 zł ,zatem nie została pokryta brakująca opłat w kwocie 1.330,00 zł. Kosztami niepokrytej opłaty sądowej w kwocie 426,60 zł Sąd obciążył pozwanego (1.330 zł x 32 %).

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.